
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

16.12.2019 ел

КАРАР

№ 46

**2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлегендә
энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә
программаны раслау турында**

«Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 декабрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Березовка авыл жирлеге башкарма комитеты

каrar бирә:

1. 2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Березовка авыл жирлегенең энергияне сакчыл тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге программаны расларга.
2. Әлеге карар масса күләм мәгълүмат чараларында рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үземдә калдырам.

Житәкче

В.А. Батаев

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы
Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенәң
2019 елның 16 декабрендәге 46 нче номерлы
карары белән расланды

**2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлегенәң
энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру
өлкәсендәге программасы**

Ключи а.
2019 ел

ЭЧТӨЛӨК

Программа паспорты

1. Энергияне сак тотуның һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрүнең агымдагы торышына комплекслы анализ
  2. Программаның максатлары һәм бурычлары
  3. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
  4. Максатчан күрсәткечләр
  5. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары
  6. Көтелә торган нәтижәләр
  7. Финанслау күләме һәм чыганақлары
- 1 нче кушымта

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә программа
Программаны эшләү өчен нигезләр	<p>«Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон;</p> <p>«Дәүләт һәм муниципаль берәмлек катнашында оешмаларның, эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрнен гамәлгә ашыручы оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә программалар рәвешенә таләпләрне һәм аларны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисапчылыкны раслау турында» Россия Энергетика министрлыгының 2014 елның 30 июнендәге 398 номерлы боерыгы;</p> <p>Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы</p>
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру хисабына энергетика ресурсларын рациональ файдалануны тәмин

	<p>итү.</p> <p>Программаның Бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрән куллану күләмнәрән киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләү чыгымнарын киметүне тәмин итү; - электр энергиясен, табигый газны куллануның чагыштырма күрсәткечләрән киметү; - электр энергиясен югалтуларны киметү; - мотор ягулыгын куллануның нәтижәлелеген арттыру
<p>Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p> <p>Программалар</p>	<p>- Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2020 - 2022 еллар;</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның төп соңгы нәтижәләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру чорында планлаштырыла:</p> <p>коммуналь хезмәтләр һәм энергетика ресурсларына чыгымнарны ел саен 1гә киметеп, 2018 елга карата кимендә 3 % ка киметү %;</p> <p>2018 елга карата энергетика ресурсларын куллануның чагыштырма күрсәткечләрән 1% тан да ким булмаган киметү;</p> <p>программаны гамәлгә ашыру чорында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү 103,640 мең сум тәшкил итәчәк (агымдагы бәяләрдә);</p>
<p>Күләме һәм чыганаclarы</p>	<p>Жирле бюджет акчалары</p>

1. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыруның агымдагы торышын комплекслы анализлау

Оешма турында гомуми мәгълүмат
Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл
жирлеге башкарма комитеты
нигез салыну елы-2005 ел
оешма эшчәнлегенә төп юнәлешләре-жирле үзидарә органнары
эшчәнлегә
хезмәткәрләр саны-3
милектә (оператив идарә, хужалык алып бару, башка хокукларда)
биналар, корылмалар саны - Ключи авыл мәдәният йорты бинасында
урнашкан 137.5 кв. м мәйданлы 4 кабинеттан түләүсез файдалану хокукында.

Хәзерге вакытта энергетика ресурсларына чыгымнар оешма чыгымнарының шактый өлешен тәшкил итә. Энергия чыганакларына тарифлар һәм бәяләр арту шартларында аларны нәтижәсез куллануга юл куярга ярамый. Энергетика ресурсларын куллануның нәтижәләлеген арттыру өчен шартлар тудыру оешма үсешенә өстенлекле бурычларыннан берсе булып тора.

2018 елда электр энергиясен куллану 98237 кВт·сәг, жылылык энергиясен куллану 39.71 Гкал тәшкил итте. Салкын суны куллануның гомуми күләме-0 мең куб. м, кайнар суны -0 мең куб. м тәшкил итте.:

Инче таблица

№ п/ п	Энергетика ресурсының атамасы	Үлчәү берәмлеге	Алдагы еллар			База 2018 ел	Искәр мә
			2015	2016	2017		
1.	Электр энергиясе, шул исәптән:	мең кВт·ч	123800	120034	121699	98237	
	электр энергиясе	мең кВт·ч	49930	44657	45293	30138	
	Урамнарны яктырту	мең кВт·ч	73870	75377	74122	98237	
2.	Мотор ягулыгы, шул исәптән:	л, т	2923,605	2700	2604.12	2796.36	
	бензин	л, т	2232,275	2700	2604.12	2796.36	
	керосин	л, т	-	-	-	-	
	дизель ягулыгы	л, т	-	-	-	-	
	газ	мең куб.м	-	-	-	-	

Энергетика ресурсларын (аерым энергетика ресурсларын) куллануның кимүе күзәтелә, ул лампаларны энергия саклый торган лампаларга алмаштыруга бәйле.

Даими рәвештә үткәрү, автомобильнең.

Бюджет учреждениесенә энергетика ресурсларын һәм коммуналь хезмәтләргә төп тәмин итүчеләр булып тора:

«Татэнергосбыт " ААҖ-Бөгелмә бүлекчәсе;
жылылык энергиясе – « Бөгелмә ПТС " ААҖ»;

Оешма тарафыннан кулланыла торган энергетика ресурсларына түлөү оешма тарафыннан мөстөкыйль башкарыла.

2 нче таблица

Энергетика ресурсы төре	Үлчөү берәмлеге.	Гомуми еллык чыгымнар, кулланыла торган энергетика ресурслары өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла		
		2016 ел	2017 ел	2018 ел
Электр энергиясе шул исәптән	мең сум	719124	774137	637207.4
Урамнарны яктырту	мең сум	451583	471793	444716.7
электр энергиясе	мең сум	267540	287949	189507.3
Жылылык энергиясе	мең сум	83581.85	77654.39	79218
Мотор ягулыгы	мең сум	104350	105466	116329
БӨТЕНЕСЕ	мең сум	907056	942863	829771

Оешмада энергетика ресурсларын рациональ кулланмауга китерүче төп проблемалар булып тора:

жылылык энергиясен исәпкә алу приборының булмавы;
 энергия нәтижелелегенең түбән класслы жиһазларын һәм материалларын кулану.

2. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру хисабына оешмада энергетик ресурслардан рациональ файдалануны тәэмин итү.

Программаны гамәлгә ашыру барышында куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

- ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрен куллану күләмнәрен киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләү чыгымнарын киметүне тәэмин итү;;

- энергияне саклау потенциалын гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган энергоэффектив технологияләр, конструкцион һәм материаллар, энергия куллану белән идарә итү системаларын гамәлгә кертү.;

3. Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2020-2022 елларга исәпләнгән. Программаны гамәлгә ашыру 1 этапта башкарыла.

4. Максатчан күрсәткечләр

Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре булып тора:

- Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл җирлеге Башкарма комитетының энергетика ресурслары белән тәэмин итү чыгымнарын киметү ; ;

- энергетика ресурсларын куллануның нәтижәлелеген арттыру.

Программада чараларның максатчан нәтижәлелеген чагылдыра торган максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр системасы каралган.

Программаның максатчан күрсәткечләре энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләү методикасы нигезендә, шул исәптән Россия Энергетика министрлыгының «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләү методикасын раслау турында» 2014 елның 30 июнендәге 399 номерлы боерыгы белән расланган чагыштырма шартларда билгеләнгән һәм программага 1 нче кушымтада китерелгән.

5. Энергияне саклау һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру программасы чаралары исемлеге 3 нче таблицادا китерелгән

3 нче таблица

N п/п	Программа чараларының исеме	2020 ел					2021 ел					2022 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
		нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәмлеге	Бәя чагылышында, мең сум.	нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәмлеге	Бәя чагылышында, мең сум.	нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәмлеге	Бәя чагылышында, мең сум.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Хезмәткәрләрне энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру нигезләренә өйрәтү	Таләп итми финансы чыгымнары														
2	Даими рәвештә карап чыгу, лампаларны һәм яктырткычларны чистарту	Таләп итми финансы чыгымнары														
3	Энергияне саклау өлкәсендә муниципаль норматив хокукый актлар кабул итү	Таләп итми финансы чыгымнары														
4	Яктырту системаларын модернизацияләү, энергияне саклаучы яктырткычлар һәм яктырту белән идарә итүнең автоматлаштырылган системаларын урнаштыру		190	1000	кВт.ч	5,300		260	1500	кВт.ч	7,950		270	2000	кВт.ч	10,600
5	Присутствие датчикларын урнаштыру							20	100	кВт.ч	0,530			100	кВт.ч	0,530
6	Автомобильларне сыекландырылган газга күчерү		60	520	л	21,840			520	л	22,360			520	л	23,400
7	Ел саен автомобильнең бәясе		5,4	1	л	0,042		5,4	1	л	0,043		5,4	1	л	0,045
Чаралар буенча барлыгы			255,4	X	X	27,182	X	285,4	X	X	30,883	X	275,4	X	X	34,575

6. Көтелгән нәтижәләр

Программаны тормышка ашыру нәтижәләре буенча түбәндәге төп нәтижәләргә ирешү фаразлана:

энергетика ресурслары чыгымын исәпкә алу приборлары белән тәэмин итүне тәмамлау;

энергияне сак тоту технологияләрен, шулай ук югары класслы энергетик нәтижәлелек материалларын һәм жиһазларын куллану;

Программаны тормышка ашыру шулай ук энергетика ресурсларын түлүгә чыгымнарны киметү нәтижәсендә алынган экономия хисабына энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанс чараларын бушатуны тәэмин итәчәк.

Программа чараларын гамәлгә ашыру чорында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү 92,640 мең сум тәшкил итәчәк (агымдагы бәяләрдә).

Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре түбәнрәк:

5 нче таблица

№ п/п	Көтелә торган нәтижә	Күрсәткеч
1.	2018 елга карата энергетика ресурсларын куллануның чагыштырма күрсәткечләрен киметү: электр энергиясе, кВтч/чел	43,3
2.	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү бәясе бер мең сум тәшкил итәчәк (агымдагы бәяләрдә);	27,182
3.	<i>башка көтелгән нәтижәләр</i>	

7. Финанслау күләме һәм чыганаclarы

2020-2022 елларда Программаны финанслауның барлык чыганаclarы хисабына финанслауның гомуми күләме 816,2 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – 60 мең сум.;

жирле бюджет хисабына-756,2 мең сум.;

6 нчы таблица

Финанслау чыганаclarы *	Гамәлгә ашыруга финанс чыгымнары (мең сумнарда)			Бөтенесе
	Шул исәптән			
	2020 ел	2021 ел	2022 ел	
Барлыгы, шул исәптән:	255,4	285,4	275,4	816,2
БРТ	60,0	0,0	0,0	60
МБ	195,4	285,4	275,4	756,2

* БРТ – Татарстан Республикасы бюджеты, МБ - жирле бюджет

Программа чаралары исемлеге һәм аларны финанслау күләме ел саен төзәтелә.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыруның максатчан күрсәткечләре исемлеге

№ п/п	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең әһәмияте			
			2018 елгы база күрсәткече нең әһәмияте	2020 ел	2021 ел	2022 ел
1	2	3	4	5	6	7
1	Исәпләүләр 1 кв. м га исәпкә алу приборларын кулланып гамәлгә ашырыла торган ЭЭНЫҢ чагыштырма чыгымы	кВт·ч/кв.м	16,1	15,9	15,7	15,5
2	Кулланыла торган (кулланыла торган) ЭЭ күләмнәре өлеше, аның өчен исәп-хисап приборлары кулланып башкарыла, кулланыла торган ЭЭНЫҢ гомуми күләмендә	%	100	100	100	100